

[Kinch-Jensen]

VS kan gå ind for det foreliggende forslag ud fra den betragtning, at det trods alt er bedre at gøre lidt end slet ikke at gøre noget mod den allermost tåbelige og uansvarlige forurening. Men vi mener, at forslaget er klart utilstrækkeligt, og at det i øvrigt er på kant med 2 vigtige principper i forureningsbekæmpelsen, som der også er blevet gjort opmærksom på det fra flere sider.

Det ene princip er, at forureningen skal bekæmpes ved kilden, og det andet princip er, at forurenere selv skal betale, også selv om det kan blive dyrt.

Selv om mange danske landmænd efterhånden er dybt bekymrede, vender landboorganisationerne sig stadig imod, at erhvervet skal finansiere bekæmpelsen af den forurening af grundvandet, vandløbene, søerne og de indre farvande, som de moderne driftsmetoder forvolder.

I sagen om nitratforureningen er der ikke noget sted, der hedder »væk«. De fisk, der gisper efter vejret på bunden af Kattegat, er ofre for et nitratkredsløb, der bliver desto mere destruktivt, jo mere det danske landbrug fjerner sig fra økologiske driftsmetoder og samler husdyrene i deciderede fabriksanlæg.

Det hjælper ikke på hovedproblemet, at de moderne industrilandmænd, der er med på noderne, omtaler deres produktionsbygninger som staldmiljøer. Det hjælper heller ikke på hovedproblemet, at man bygger gylletanke og styrer gødningsudbringningen med edb-systemer. Tværtimod kan det senere vise sig at være fejlinvesteringer og grundlæggende fejl ved det nuværende uøkologiske landbrug.

Den grundlæggende løsning ligger i 2 andre forslag, som bl.a. VS har ført frem i nogle år. For det første et mere økologisk landbrug, der genskaber balancen mellem den vegetabiliske og den animalske produktion og udnytter de fordele, der ligger i samspillet her. For det andet en fornuftig udnyttelse af den rige ressource, som gyllen i virkeligheden er, fordi den indeholder masser af energiråstof i form af naturgas og/eller komposteringsvarme.

Hvis Folketinget for 4, 6 eller 8 år siden havde vedtaget de forslag om biogas og andre alternative energikilder, som blev fremsat i en lind strøm, bl.a. af VS, kunne vi i dag have været så langt, at vi kunne have vedta-

get en storstilet plan for en landsomfattende udbygning af små og mellemstore biogasanlæg, i stedet for som nu at komme hastende efter og tage stilling til akutte nødløsninger i stedet for gennemgribende forandringer, der kunne standse forureningen ved kilden. Men dengang turde Folketinget ikke tro på den alternative energi, og det store flertal her i Tinget kaldte VSerne barfodsgængere, når der blev advaret imod fremtidens iltsvind i de indre farvande.

Som en nødløsning kan VS imidlertid støtte forslaget om gylletankene og de andre investeringer, der kan forhindre de allermost uhensigtsmæssige former for gødskning og udslip til vandløbene.

Vi tilføjede også, som hr. Gade har været inde på det før, også i dag, at det er vores håb, at nogle af pengene vil blive brugt i forbindelse med opførelse af fælles biogasanlæg, men det har der jo været snakket om i dag, så det vil jeg ikke sige mere om.

Forurenere er ikke den enkelte landmand, men hele erhvervet, og forureningen er et strukturproblem. Jeg gør opmærksom på, at i morgen håber jeg vi får behandlet forslaget om afgift på kunstgødning, og at det får en god modtagelse, både fordi forbruget af kunstgødning skal nedbringes, og fordi markbruget og især de store kornproducenter også skal være med til at betale regningen for den samlede forurening.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det tidligere fremsatte lovforslag, som indeholdt forslag til finansiering for 1986, blev stillet i bero, fordi man ønskede en samlet finansieringsplan for de 4 år. Den foreligger med dette forslag, og de ændringer, der er foretaget i lovforslaget i forhold til tidligere, er konsekvensændringer på baggrund af finansieringsplanen for de 4 år.

Jeg vil gerne takke ordførerne for en konstruktiv modtagelse af dette forslag, og vore farvandes tilstand taget i betragtning vil jeg ønske, at vi nu i udvalget, så hurtigt det kan lade sig gøre, kan få iværksat denne tilskudsordning, så vi kan få intensiveret arbejdet med forureningsbekæmpelsen i landbruget.

Camre (S):